

Kristo'ren Yesu Yaungoikotasuna

1) Yesu-Kristo'ren Yaungoikotasuna

Izadi dana arrituta da
eguzki, izarr, illargi,
maitasun samurr irudi diran
lora gorri, lili zuri.

Yazokun guren, amesan gain
azalgaitz ta arrigarri,
gertatu dala, dakus gizonak
ta diñotso buruari:

Nire begiak ikusten dauna
amesan bat da; egia?...
gure antzeko gizon egiña
zelan Yaungoiko-Semea?

Mugabage dan Yaungoiko Altsu
gizon argalen irudiz,
txiro ta bakarr, askatxo baten
dakust nik lenengo aldiz.

Etsayakandik igeska dakust,
Aloroduna dan arren,
lantegi baten, izerdiagaz
yanaria irabatzen.

Bizitz ixilla, nekez betea,
menpetasunez deundua...
Zelan leiteke Zoriona dan
Yaungoiko batek autua?...
Ez ete da ba, donoki-lurren
Egille ta Yaube altsu?,
Bere Itzagaz ludia egin
eban Yaungoiko Indarrtsu?...

Eguzki antzez illunpetik lez,
sortu zan egun batean,
«Egia Neu Naz», esanaz argi
gau baltz zan ludi erdian.

Gizon itxaso zabal nastuan
murgil ebillen gizona,
begiak zabal, sorruta diño:

nor da itz ori diñoa?...

Yakintsuenak, gizaldi-zeurr
dakustaz yoran-yoranez,
egian billa, ta txinparta bat
lortuaz neke ta lorrez.

Ta «Egia Neu Naz» zintso ta apal
diñoan gizon asarrtu,
langille baten semetzat danok
ez al dogu ezagutu?...

Oldozkun oneik ezin aditu
ta itun, samin, artega,
gizon geyenak, geyago barik
yo eben lengo bidera.

Eta egia mingarri yaken
gizon biotz gexotiak,
Beren etsai lez euki zituan
Yaungoikoaren Semeak.

Baña Yaun onak ez eban etsi,
yarraitu eban esanaz:
«Ni naz ludiko Argia eta
zuen Bizitza be Neu Naz».

Gizon izanik, zelan leiteke
Au izan Bizitz berbera?
Gizon garanok, ludi onetan
ilkorrek ez ete gara?

Ta uste eben bere senean
ez ete egoan gizona,
zala, ain gogo beroz egiok
argi azaltzen zituna.

Kristo'k aurrera yarraitu eban
Bere asmoak azaltzen:
«Ni Naz Bidea» asi oingandik
nire oñatzak yarraitzen».

Banaka batzuk beraganduta
asi zan erririk-erri,
zerutarr egi zoragarriak
azaltzen beartsueri.

Orduartean ezerezertzat
egozan txiro, gexoak,
Kristorren goitarr maitasunarren

«Anaitzat» ziran artuak.

Yopukeri ta gorroto baltza
nagosi ziran ludian,
goi-maitasunan garrak diz-dagi
gizarte-gaban erdian.

Eriotzaren lo-zorrotikan
esnatu ziran gizonak,
entzunez pozez Kristo'ren agoz
donokitarr «Barri-Onak».

Andiki eta aberatz dollor
yakitun arro, zitalak,
mindu zituan bakantzat euken
goi-egiaren indarrak.

Etsai bai etsai egertu ziran
nausitza galtzen bildurrez,
gau eta egun zerbait asmauz
irakaslearen kaltez.

Baña guzurra ez da ezerbe
egi argien aurrean,
bizitza deunak bere itzakaz
azaltzen daben artean.

Ikasbidea ipiñi eban
irakatsien oñarri,
alan izanik entzuten eben
erritarr lauen gelgarri.

Parixetarrak ez ziran motel
besteri zama ezarten,
naiz ta ez egin alegintxo bat
irakatsia egiten.

Zama astuna bestearentzat,
eurentzat onura ba'zan,
Yesu bigunan ikasbidea
parixtarrontzat izan zan.

Guzurr ziñaltza, laido lotsage
arro, gorroto-semeak,
ziran agotik entzun zituan
Irakasle on maiteak.

Itsu areintzat erreza yakon
egoki zan erantzuna:
«Zuen artean, nor da Nire gain

oben ezarri leikena?»

Beren etsayen ixiltasunak
Yaungoiko zala ikurran,
gizon izanda, obenik barik
bat ez dalako lurbiran.

«Beraz, egia —yarrantu eban—
ba'diñotzuet zuei,
zer dala-ta ba ziñestu nai ez
diñotzuedan itzari?»

Irain, arriak izan zirean
arein erantzun bakarra...
Egizalei bizitz onetan
yagokien zoritxarra.

Ziñeskaitz ba'zara, Yesu'ren egiñak
aztertu egizuz arret-arretaz,
ta zintsotasunez esan egidazu
egin leikezanetz gizon-almenaz:

«Itsua argitu, errenak sendatu,
ustel-erri garbi, illak biztutze,
obenak azketsi... Ainbeste gelgarri
Yaungoiko ez danak egin al leiteke?...

Orixe dala-ta, Yesu'k egi-egiz
esan al eikien etsai daneri:
«Nire Egi-itzak ez dozuz ziñesten?
ziñestu egite gelgarriari».

Ta maitasun-lege, apaltasun eta
obenen nekea irakatsiaz,
Yesu, Artzain Ona, ardi galdu billa
dabil gau ta egun yoran guziaz.

Gizoste andiak bere inguruan
zintzilika dagoz Bere itzatic,
egundo alango itzaldi bikañik
etzan entzun ludi asieratik.

Taldeak millaka yarrantuten dautse
bakartade soil zan lekaroraño,
biotza egiaz ase nai geyagoz
gorputzen gosea ogiaz baño.

Yesu biotzperak, erruki samurrez
begiratzen dautso gizosteari,
ta mirari andiz eskiñiten dautse

ogiaz batera, arrain ugari.

Eskertxarra beti dazau inguruan
eguzki argitan kerizpea lez,
maitasunez naste saltzallekeria,
biotz maitekorrak arantzan antzez.

Baita gorrotoak, bedarr txarr antzera,
sustrayak zituan Beren inguru,
otso amorratu ankerrak zirean
Bildotsau ilteko arduraz gertu.

Ikasle gaizto ta saltzalle bategaz
itundu zirean Yesu'n etsayak,
ta Bera ilteko alkartu zirean
gizon basatien griña guztiak.

Yoranez egoan Yaungoiko-Semea
gure maitasunez yasan gurarik,
obenena ordaña, Aitari emonaz
Gurutza batean untzez yosirik.

Ta Bere ordua, urrean zanean
Azken Aparian bildu zituan,
Ikasle guztiak, agertzeko asmoz
zelan maite gaitun Bere barruan.

Arritu kristaua! Ara Yosu maite
apal ikaslien oñak garbitzen,
ta Gorputz-Odola, ogi-ardao antzez
euren yanaritzat maitez emoten.

Gotzon danak ixil, arrituta dagoz
itzal andiz gurtzen Yainko-Altsua,
ikusirik zenbat maite daben Yesu'k
obendaria dan gizon gaxoa!

Ta maitasunezko ikasbide guren
au emon ondoren, auxe diñotse:
«Nik zuok maitatu zaituedan antzez,
zuok bere alkarr maite zaiteze.»

O Maitasun deuna! Non eskutau zara?...
Gorrotorik asko dakust ludian!...
Sutuizuz barriro gizonen biotzak
anai lez guztiak bizi gaitean.

Eguzkik sartzen, izpi samurrenak
lurrera bialtzen dituan antzez,
Yesu'ren Biotzak, Nekaldi aurretik

izpi gozoenak agertzen dautsez.

Ikasleak lagun zituala jozan
Getsemani'rantza, guztiz oldoxtun,
obenaren zama gogoan ebala,
Nekaldi-gomutaz Biotzaz itun.

Lurrean auzpeztu, otoi egiteko,
eriotz samiñaz Bere gogoan,
larri dagerri Yesu, gure maitasunez
gabaren erdian baratz txokoan.

«Al dan gauza ba'da, Aita, alde, arren!,
edontzi garratz au, urrin Nigandik,
baña nire naya ez daitela egin,
Zeure naya baño», diño gogotik.

Ta Bere Biotza taupada zoliaz
lerrtu bearrean dan bitartean,
Au arrigarria! Ara Yesu maite
odol izerdiaz gorputz guztian.

Ikasleak lotan, etsayak urduri,
gabaz Yesu'n billa, lapurr antzera,
Yudas saltzallea, burutzat ebela,
lasterr eldu ziran, baratz ertzera.

Zenbat biderr gero, Eleiz-Edestian
berberau dakusgu, biotz samiñez,
Kristo'n ikasleak lo daoan artean,
otsoak triskantzak egin dituez!...
Yudas, Yesu'gana urreratuten da,
«Irakasle, agurr», diño maltzurak,
mosu bat emonaz... auzarkeri onek
ikaratu ditu zeru ta lurak.

Mosu baltzagorik ez da ezagutu
gizaldiak-zearr, lurbira ontan,
baña orren antzez, zenbat guzurr-laztan
biotz zuzendunak ditu gomutan!
Laztan ankerr oni, Yesu amultsuak
damotso erantzun samurr-samurra:
«Gizonan Semea, ene adizkide,
laztan batez saltzen asartzen zara»?...

Une gitxi barru, ara gure Yauna,
bildots otzan antzez ots artean,
Ikasle guztiak igesi ondoren
gaizkille bai'litzan, epaitegian.
Guzurr ziñaldariz salatuten dabe

Errugea zana, lotsarik barik,
Yesu bitartean epaikari aurrez
eskuak lotuta ixil-ixillik!...

Baña itandurik, Bere Ikasle ta
irakatsietzaz, argi darantzu:
«Nik beti argiro itz-egin dot eta
Nire entzulei itandu yozu»...
Esanaz batean morroi zital batek
zaplada damotso esanaz bizi:
«Era orrerako erantzun lotsage
emoten asarttu Yaupariari?»
—Gaizki esan ba'dot,—diño Yesu'k bakez,
zetan uts dagidan esan eidazu,
baña egokiro erantzun ba'dot Nik
zer dala-ta olan laidotzen nozu?»?

Yaupari Nausiak azkenean diño:
«Zu al zara Kristo, Yainko-Semea?»
—«Neu Naz bai» diñotso ta, ikusiko nozu
egunen batean aintzaz betea.
Egi pozgarri au, biraotzat dauke;
Soñeko urratuz Yaupalburuak
«Biraoa!» diño, zer deritxozue?»
-«Eriotzgarri da» beste enparauak.

Eta txistu naskak arpegira yaurti,
matrallako laidoz, irain itzakaz
begiak estaldu eta diñotsoe:
«Nok, ia nork yo auan igarrik, gai baaz».
Eta Yaun maitea ixillik dagerku
gure maitasunez maltzur anean,
gaiztakeri danen, erantzupen latza
gure orde zaula Bere ganean.

Biozge ez dana, zelan izan leike
Yesu maitatzeko mukerr ta nagi,
Yaungoiko bat alan nekez ikusirik
gure gaiztakeri, obenakaitik?
O Yaungoikoaren maitasun bikaña
samurr eta sakon neurrigabea,
Nork ulertu leike? Nork azaldu egiz
gizonontzat dozun maite-legea?

Orrexek darabil epaitegi-zearr,
Pilatus lenengo, gero Erodes,
onek zoro etsi, Pilatusek barriz
erruge zala-ta, zamau zigorrez.
Bita ta bestea sentsunge dagerkuz,
Zoro zelan leike Yakiturik dana?

Zorua bai dala, erruge etsi ta
Yauna zigortzeko agintzen dauna.

Baña griñaz kibil, galtze bildurr dana
errez biurtzen da zoro antzeko;
egi ta zuzentza zapaltzeko gertu
onura yakona ondo zaintzeko.
Olangoak beti ugari ludian
onen kaltez gertu euren onuraz,
zuzentza-egia ostikopetu ta
errugearentzat gogorr zigorraz.

Alan Yesu ona erabilli eben
zigortze ta laidoz, irriz, ixekaz,
Gurutzan iltzera epaitu aurretik
an ziran lapurr bi gaizkilleakaz.
Begira Yesu'ri, gorputz urraturik,
Gurutz astun latza daula lepoan,
yausi eta yaiki, aldapa-bidean,
Kalbari deritxon mendi ondoan.

Ama samurraren biotz maitekorra
samiñak urratu dau ikustean...
Nork azaldu daike, alkarr ikuste au
ta gertatu zana bion artean?
Nozbaiten eskiñi eutsoen laguntza,
baita errukia emakumeak,
ur tantatxo batzuk biztuagotzeko
yasaten zituan oñaz-nekeak.

Eta lasterr ara: Gurutza gañean
gure Gaizkalea untzez yosirik,
lapurren erdian, billotz-billotzik.
arantza-burestun, egarriz itoten
eta biozge zan gizoste ankerra,
oyu, garrazika, laidoz, ixekaz:
«Gurutza ortatik yatsi adi lasterr
Yaungoiko-Semea benetan ba'az».

Ta bildots otzana, eroapen andiz,
oñaze-itxaso sakon aretan,
ixil ixil dago guretzat parkeske,
obenak ditula bere gomutan,
irain danen ordez erruki opaka
arren eskatuaz Bere Aita'ri:
«Zer egiten daben ez dakie ba ta
parka egiezu Aita danori».

Itzotan lapurrak ikusten dau zerbait
gizatarr ez dana, ta... arren dagitso,

esanaz beragaz gomutau zeitela...
ta Yesu'k zerua eskintzen dautso.
Eta Bere Ama, guztion Amatzat
maite-maitekiro emoten dausku,
aurrerantzean ba, ez gara umezurtz,
bere babespean zainduko gaitu.

Ludiko Argia iltamuan zegon
eta eguzkia lotsa bai'litzan
Yesu Guntzean ez ikustearren
izpiak gordeta, illun egin zan.
Gaberdi batean, Yesu'ren Yayotzak
inguru guztiak argitu zitun,
oin eguerdi baten iltzer egoala,
eguzkia bera dakusgu illun.

Yaunaren oñazez Izadi guztia
tamalez beterik dala dirudi,
lurra dardaraka, arkaitzak zatitu,
eta illargia lotsaz da gorri.
Eleiza Nausiko oyala zatitu,
obian ziranak urtetan dabe,
Gurutza batean il dan ongillea
aittortzeko dala Yaun eta Yaube.

Yesu'k Gurutzaren goitik oyu dagi,
Maitasun gurenen azken oyua;
«Zure eskuetan, Nire Aita Maite
osoan isten dot neure gogoa.»
Yazokun oneikaz, gudalburu zanak
Yauna aintzalduaz diño bildurge:
«Gurutza orretan il dan gizon ori
egiz autortzen dot Yaungoiko-Seme.»

Olan il zan Yesu, gure Maitasuna,
gure Gaizkatzalle, gure Yaungoiko.
Maitatzalle ori maite ez dabena,
gaiztesia bedi, beti-betiko!

2) Garaitza

Gero... Illobia arkaitz gogorrean
arri astunagaz ondo itxita,
ikasleak ostu leikean bildurrez,
gudari-izkilluz ondo zainduta.
Yaungoiko alaren ondoan zer dira
baña, gizonaren ames guztiak?
«Iru egun barru berbiztuko naz Ni»,
sari entzun eben, Bere entzuleak.

Esan eta egin; Bizkunde goxean
Yesu'k itxiten dau Illobi-utsa
—zaintzalleak izu argitasunagaz—
Aintzatsu beteaz Yaungoiko-itza.
Barri au entzunda etsayak artega,
yazoa zelanbait azaldu nairik,
iñondik iñora nai ez ebelako
zabaltzea Yesu'n berbiztutzerik.

Baita asmau bere azalben bakana:
«Ikasleak ostu dabe gabeen,
Yesu'ren Gorpua ilobi itxitik
zaintzalleak lotan ziran artean».
Guzurr onek baña, adirazoten dau
lotan egozanak zirala eurak,
lotan ba'egozan Yesu'n zaintzalleak,
zelan ezaugutu beren ikaslak.

Ta orrez gañera, lotan artzen dabene
gudal-zaintzalleak ez dau zigorrik?
Latteririk al da, lurbira guztian
zigortzen ez dauna olango utsik?
Bitartean Yesu, Berrbiztuta sarri
agertuten yake Ikasleai,
ta ziñes-gogorak izan ba'ziran be,
ezagutu eben argi ta garbi.

Beragaz itz-egin, alatzak ikusi,
zauriak ikutu, onuak artu,
berrogei egunez, lagun izan eben,
eta Igokundez donokiratu.
Agindu eutsen lez, Goteuna yatsi zan
argi-maitasunez ikaslien gain;
ezyakin, argalak izan ba'ziran be,
yakintsu, kementsu dakusguz orain.

Ziñeste bizi ta maitasun garretan,
Yesu irakatsi deunak zabaltzen
iñoren bildurrge, kemen bardingean,
goi ta bekoei egia azaltzen.

Aberatz zikotz ta agintari ankerr,
azal-guzurr danak aurka dituez,
baña Ikasleak aurrera darraye,
Yesu'n Berbiztean Egi-indarrez.
Espetxe, zigorrak, su eta Gurutza,
izan dira beti euren saria,
yasarpen artean, gaizkille bai'ziran
igaroaz euren bizi guztia.

«Yesu Berbiztu da», euren ikurritza
ludi zabaleko alde danetan,
beraz maite Yesu, Berari yarraitu,
zuzen ibilteko bizitz onetan.
Egi onen alde yokaturik zintso,
neke, lorr artean giza-guren lez,
euren zanetako odol garbi dana
ixuriten dabe EGIAN aldez.

Ustegarri diran ziñaldari billa
dabiltzaz yoranez ziñesgabeak?
Or dira bizia Berbizkunde alde
emon eben Yesu'ren len-ikasleak.
Yaungoikotasuna egiz agertzeko
alatzen artean guztiz andia,
gure Gaizkatzalle, Yesu otzanaren
illen artetiko BERBIZKUNDEA.

3) Asiera ta azkena

Estalpe baten, txiro-txirorik
neguko gaban erdian,
Yayo zan Yesu, arro, zikotzak
nagusi ziran aldian,
biotz geyenak lizunkeriaz
ustelduta lez egozan.
Mari Nekarbi Sortzetik Garbi
Yesu'ren Ama izan zan.

Gizon adiña ilunpean zan
Kristo'k damotso Argia
noraezean zorion billa,
ta darakutso Bidea.
Oben azpian, illunpe, il da,
dager gizonen biotza,
ta Yesu maitek, erruki utsez
eskintzen dautso Bizitza.

Irakatsirik bikañenakaz
arritu eban gizona,
ikasbidean bardin gabea
guren artean gurena.
Gaizkatzalle lez agertu zan ta
Yaungoiko-Seme azaldu,
alatz ugari ta arrigarriz
Bere esanak egiztu.

Izadiaren yaube lez dager,
axe, itxaso baretuz,
osasunen Yaun, bizitzan Nausi

illik egonak berrbirtuz.
Obendariei parkatuagaz,
Yaungoiko lez agertzen da
eskarr-Bizitza eskiñiagaz
goi-ondasunen Yaun ona.

Gurutza baten bizitza emon
neurribako maitasunez,
eskarrexarreko gizonon alde
oben guztien ordañez.
Illen artetik berbirtuagaz
Yaungoiko zala egiztu,
Ikurton deunan geldituagaz
alorodun lez agertu.

Gizon zoil danak egin al leike
ainbeste alatz, gelgarri?
Autortu daigun, beraz, guztiok
Yesu-Yaungoiko-Gidari.
Berak damosku adin-argia,
Berak ziñeste goitarra,
Berak biotzak sendotuteko
bardingabe dan eskarra.

Ugutza bidez, goitarr bizitza,
Sendotza bidez kemena,
Yaunartza bidez Bere Gorputza,
Autortzagaz azkezpena,
Azken Igortziz, osatzen gaitu,
Yaupaltzaz gogo-laguntza,
Ezkontza deunak iraunkor dagi
Gizadiaren bizitza.

«Aita Gurea» diñogunean,
anaitasuna autortu,
adiraziaz anai antzera
bear garala maitatu.
Egizko gentzan iturri ori
garbi zaintzen dan artean,
egi-zuzentza nagosi dago
gizadian biotzean.

Orixe dogu bide bakarra,
bizitz-zoruna lortzeko,
baita erbeste onen ondoren
zoriondun izateko.
Yesu-Kristo'ren egiak dira
Bere bizitzaz batean,
gizonarentzat eutsigarria
ondamendiko bidean.

Beren Eleizan oarrpen zurrak
zaindu ba'ziran osoro,
ez litzakez gaur, laterri asko
alkarr ondatzen, zearo.
Yesu-Kristo da, ludiko gatxen
Osagille on gurena,
Bera dalako gauza gustien
asiera ta azkena.

Berari aintza ta maitasuna,
Berari adin-biotzak,
Bera otseinduz lortuko doguz
oin ta betiko zoruntzak.

Manterola'tar Gabriel